

Datum beslissing 20 februari 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.J.A. Nijssen, advocaat te Leiden,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot [datum] lid van de Congregatie der Broeders van de Heilige
Aloysius Gonzaga.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 19 september 2012. Op 20 november 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], Algemeen Overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga.

Op 24 januari 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. M.J.A. Nijssen.

Namens de Congregatie der Broeders van de Heilige Aloysius Gonzaga (hierna: de Congregatie) is verschenen broeder [naam], Algemeen Overste van de Congregatie (hierna: Overste [naam]).

2. De klacht

2.1. Klager volgde lager onderwijs aan de [school] in [plaats]. In de zesde klas, het was schooljaar 1962-1963, kreeg klager les van aangeklaagde.

Klager had een grote interesse voor muziek, waarop door aangeklaagde werd ingespeeld. Zo mocht klager op de woensdagmiddagen in de kamer van aangeklaagde een mooie nieuwe grammofoon en/of Grundig bandrecorder gebruiken. Ook mocht klager de filmapparatuur opstellen en bedienen en films draaien met de klasgenoten.

Bij deze gelegenheden kwam aangeklaagde naast klager zitten en ging dan via de broekspijp of gulp van klagers broek met zijn hand naar het blote geslachtsdeel van klager en speelde daarmee. Eenmaal heeft aangeklaagde zijn blote geslachtsdeel aan klager laten zien. Dit gebeurde gedurende het gehele schooljaar.

2.2. Door de verwennerijen van aangeklaagde heeft klager zich niet goed kunnen ontwikkelen. Hij was een verwend jongetje. Toen klager naar de middelbare school ging, voelde hij zich dan ook verloren, omdat de extra aandacht die hij van aangeklaagde kreeg weg was gevallen.

Door de media-aandacht die het seksueel misbruik binnen de R.K.-Kerk krijgt is hetgeen aangeklaagde klager heeft aangedaan weer bij klager naar boven gekomen. Via internet kwam klager erachter dat aangeklaagde nog leeft. Dit heeft klager als schokkend ervaren. Ook ervaart klager gevoelens van woede jegens aangeklaagde.

2.3. Klager wenst erkenning te ontvangen voor hetgeen aangeklaagde hem heeft aangedaan. Het is voor klager van belang dat aangeklaagde spijt betuigt en zijn excuses aanbiedt. Ook hoopt klager dat het indienen van zijn klacht bijdraagt aan zijn eigen verwerkingsproces.

Klager vindt het belangrijk dat men weet wat zich destijds heeft afgespeeld en wellicht nog steeds gebeurt, zodat hiertegen opgetreden kan worden. Mogelijk kan het verhaal van klager ter ondersteuning dienen voor andere klachten jegens aangeklaagde.

Voorts wenst klager de door hem gelede schade vergoed te krijgen.

3. De reactie

Aangeklaagde is nog in leven maar wenst de Klachtencommissie niet te erkennen, omdat het naar zijn mening een binnenkerkelijke klachtenprocedure betreft en aangeklaagde sinds [jaartal] niet meer onder de kerkelijke verantwoordelijkheid van de Congregatie valt.

Overste [naam] heeft evenwel namens de Congregatie een schriftelijke reactie opgesteld naar aanleiding van de klacht van klager. Omdat de [school] niet onder de bestuurlijke leiding van de Congregatie stond, beschikt de Congregatie niet over archiefgegevens van de [school]. Uit algemene lijsten blijkt evenwel dat aangeklaagde als broeder [naam] in de periode 1962/1963 hoofd was van de [school].

Uit archiefonderzoek, alsmede uit onderzoek van de Commissie Deetman, zijn geen aanwijzingen gevonden die erop wijzen dat aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik. Door de Klachtencommissie zijn inmiddels evenwel twee klachten jegens klager gegrond verklaard. In beide klachten ging het om vrouwelijke slachtoffers.

Overste [naam] heeft aangegeven het betreuwenswaardig te vinden dat aangeklaagde niet zelf bereid is te reageren op de klacht van klager. Hierdoor wordt het verwerkingsproces van klager bemoeilijkt.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer 51 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Mede gelet op het feit dat aangeklaagde de Klachtencommissie niet wenst te erkennen en niet met haar wenst te communiceren zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

Tijdens het schooljaar van 1962-1963 heeft aangeklaagde klager regelmatig betast. Aangeklaagde ging met zijn hand in de broek van klager en speelde met het blote geslachtsdeel van klager. Een keer heeft aangeklaagde zijn geslachtsdeel aan klager laten zien.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt de klacht van klager ondersteund door een tweetal geground verklaarde klachten tegen aangeklaagde, bij de Klachtencommissie bekend onder de nummers 2012T641 en 2011T363. In beide klachten wordt besproken dat aangeklaagde de betreffende klaagsters onder hun kleding betastte, terwijl zij bij hem op de kamer waren, alsmede tijdens de les. De Klachtencommissie is gelet op het vergelijkbare karakter van het misbruik en de situaties waarin het misbruik werd gepleegd, van oordeel dat deze klachten ter ondersteuning van de klacht van klager kunnen dienen.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas twaalf jaar oud. Hij vond de aandacht die aangeklaagde hem gaf prettig, onder meer omdat aangeklaagde hem diverse voorrechten gaf die gerelateerd waren aan klagers voorliefde voor muziek. Hiervan heeft aangeklaagde misbruik gemaakt.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde in [jaartal] uit de Congregatie is uitgetreden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Overste [naam] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegroundverklaring van de klacht door de

overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie der Broeders van de Heilige Aloysius Gonzaga de klacht gegrond te verklaren en spijt te betuigen voor het klager aangedane leed.

Dit advies is vastgesteld op 20 februari 2013 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, mr. F.A.A. Duynstee en mr. P.R.M. van der Ven pr., leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden. Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van Congregatie der Broeders van de Heilige Aloysius Gonzaga en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.